

Luksemburga

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:

Valsts iekārta:

Galvaspilsēta:

Valsts valoda:

Luksemburgas Lielhercogiste
konstitucionāla monarhija

Luksemburga

luksemburgiešu, franču un vācu valoda

Teritorija

Platība:

2 586 km²

Sauszemes robeža:

359 km

Robežvalstis:

Francija 73 km, Vācija 138 km, Beļģija 148 km

Administratīvais iedalījums:

3 reģioni, 12 kantoni un 116 komūnas

Lielākās pilsētas:

Luksemburga, Eša pie Alzetas, Petanža, Diferdanža, Didelanža, Etelbrika

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (01.01.2016):

576 249*

Pieaugums (2016):

2,05%**

Nacionālais sastāvs (2015):

luksemburgieši 54,1%, portugāļi 16,4%, franči 7%, itāļi 3,5%, beļģi 3,3%,
vācieši 2,3%, briti 1,1%, pārējie 12,3%**

Reliģijas (2000):

Romas katoļi 87%, pārējie (tajā skaitā protestanti, jūdaisti un musulmaņi)
13%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP faktiskās cenās (2015):

52,5 miljardi EUR*

IKP pieaugums (2015):

4,5%**

IKP uz vienu iedzīvotāju (2015):

97 100 EUR**

IKP PPP (2015):

50,9 miljardi EUR** (106. vieta pasaulē)

IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2015):

90 600 EUR** (3. vieta pasaulē)

Preču eksports (2015):

16,2 miljardi EUR**

Preču imports (2015):

18.4 miljardi EUR**

Eksporta partneri (2015):

Vācija 22,1%, Beļģija 16,7%, Francija 16,6%, Lielbritānija 4,7%, Itālija
4,6%, Nīderlande 4%*

Importa partneri (2015):

Beļģija 27,6%, Vācija 22,9%, Ķīna 11,7%, Francija 9,5%, ASV 8,4%,
Nīderlande 4,2%, Meksika 4,1%*

Eksporta produkti:

mašīnbūves produkti, tērauda, ķīmijas, gumijas un stikla izstrādājumi

Importa produkti:

izraktenī, metāla izstrādājumi, pārtikas preces, kvalitatīvas patēriņa
preces

Galvenās nozares:

banku un finanšu pakalpojumi, metālrūpniecība, IKT, transporta
pakalpojumi, pārtikas rūpniecība, ķīmijas rūpniecība, mašīnbūve, tostarp
riepu ražošana, stikla rūpniecība, tūrisms

Dabas resursi:

dzelzs rūda (neizmanto) un aramzeme

Ienākošās uzkrātās ĀTI (2012):

1,73 triljoni EUR***

Izejošās uzkrātās ĀTI (2012):

1,96 triljoni EUR***

Valūta:

eiro

Fiskālais gads:

kalendārais gads

Inflācija (2015):

0,1%*

Bezdarba līmenis (2015):

6,9%*

Uzņēmuma ienākuma nodoklis:

21%, 20%

* Le Portail des Statistiques - www.statistiques.public.lu

** Central Intelligence Agency - www.cia.gov

*** Banque Centrale du Luxembourg - www.bcl.lu

**** Latvijas Banka – www.bank.lv

Papildus informācija

Tālsarunu kods:

+352

Interneta IDL:

lu

Luksemburgas Lielhercogiste ir maza valsts, ko ieskauj Beļģija, Francija un Vācija, un tās vēsture ir nesaraujami saistīta ar teritoriāli lielākajām kaimiņvalstīm. Luksemburga ir 82km gara un 57km plata. Tā iedalās trīs reģionos: Dīkirhes (*Diekirch*), Grevenmaheras (*Grevenmacher*) un Luksemburgas reģionā. Vairāk apdzīvota ir Luksemburgas vidiene un valsts dienvidi. Ziemeļvalonijas (*la région vallonnée du Nord*) Dīkirhes reģionā (*Diekirch*), kas aizņem 45% valsts teritorijas, dzīvo 50 iedzīvotāji uz 1 km². Kopš 1970. gadiem, palielinoties imigrantu skaitam valstī, iedzīvotāju skaits pieaudzis par 35%. 40%

no visiem Luksemburgas iedzīvotājiem ir ārvalstnieki, kas lielā mērā atrisina lielo darbaspēka trūkumu. Pārsvārā iebraucēji ir no Beļģijas, Francijas, Vācijas, Itālijas un Portugāles. Sākoties Dienvidslāvijas karam, daudzi imigranti Luksemburgā ieradās no Bosnijas un Hercegovinas, Serbijas un Melnkalnes. Luksemburgā gadā ierodas vidēji 10 tūkst. imigrantu, pārsvārā no ES valstīm, kā arī no Austrumeiropas. Valstī uzturas aptuveni 7500 ES amatpersonas. Tomēr tai pašā laikā valstī ir arī nelegālie imigranti, kuru kopējais skaits ir aptuveni 5000.

Luksemburga ietilpst Rietumeiropas mēreni kontinentālā klimata zonā, tāpēc ziemas ir maigas, vasaras patīkami vēsas un nokrišņu daudzums ir samērā liels. Valsts reljefs ir kalnains ar dziļām un mežu klātām gravām. Kalnainajā ziemeļu daļā, ko dēvē arī par Ēslinga plato („*Ösling*”), atrodas valsts augstākais punkts Kneifs (560 m). Valsts dienvidu daļas – Gutlandes reljefs - ir daudzveidīgāks, tas ietver arī Luksemburgas plakankalni un ir blīvāk apdzīvots par Ēslingu. Tā saucamā „mazā Šveice”, kas atrodas Luksemburgas austrumdaļā, ir klinšains apvidus ar bieziem mežiem. Mozeles upe un tās ieleja, ir reģiona zemākā daļa. Galējos valsts dienvidos un dienvidrietumos atrodas Luksemburgas lielākās pilsētas, kur arī noris visintensīvākā rūpnieciskā darbība.

Valsts valodas ir luksemburgiešu, franču un vācu valoda. Luksemburgas nacionālā valoda ir luksemburgiešu, kas ir dāņu, senvācu un franku valodas elementu apkopojums, un ir radniecīga vācu valodai. Valsts pārvaldes, likumu un parlamenta oficiālā valoda ir franču valoda, tomēr debates var notikt arī luksemburgiešu valodā. Policijas lietas tiek reģistrētas vācu valodā. Vācu valoda ir arī galvenā valoda komunikācijā ar plašsaziņas līdzekļiem. Franču un vācu valoda tiek mācīta skolā, vācu valodā runā pārsvarā sākumskolas līmenī, franču valodā vidusskolas līmenī. Vietējās augstskolās tiek apgūta arī angļu valoda, tādēļ lielākā daļa Luksemburgas iedzīvotāju runā brīvi angļiski.

Luksemburgas ekonomika galvenokārt balstās uz pakalpojumiem, pārsvārā tā ir banku un apdrošināšanas nozares darbība, kā arī tērauda rūpniecība. Svarīga ir arī lauksaimniecība un vīna ražošana. Luksemburgai (kopā ar Vāciju) pieder Mozeles ieleja, kur tiek audzētas vīnogas. Plaši pazīstamas ir vietējās baltvīna šķirnes. Līdzīgi kā Ziemeļeiropas valstis, arī Luksemburga ir izslavēta ar tās garšīgo alu.

Pie Luksemburgas tradicionālās virtuves ēdieniem pieder sautēts zaķis un šķiņķis Ardēnu gaumē. Iecienīti ir arī zivju ēdieni, pārsvārā upju foreles un līdakas.